

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 8 Δεκεμβρίου 2022

Συνεισφορές στον προϋπολογισμό της Ένωσης βάσει του ΑΕΕ: οι ελεγκτές ζητούν περισσότερο στοχευμένους ελέγχους

Τα στοιχεία για το ΑΕΕ (ακαθάριστο εθνικό εισόδημα) αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό των συνεισφορών των κρατών μελών στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Σύμφωνα με νέα έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου, η επαλήθευση των στοιχείων αυτών δεν είναι αρκετά στοχευμένη. Συνολικά, η Eurostat (η στατιστική υπηρεσία της ΕΕ) ήταν αποτελεσματική στον εντοπισμό των ζητημάτων υψηλού κινδύνου που ανακύπτουν κατά την κατάρτιση των στοιχείων για το ΑΕΕ και στην αντιμετώπισή τους. Εντούτοις, δεν έδινε συστηματικά προτεραιότητα στον έλεγχο των ζητημάτων αυτών, ούτε των χωρών που εμπίπτουν στην κατηγορία ύψιστου κινδύνου, ενώ δεν διενεργούσε πάντοτε εγκαίρως τους εν λόγω ελέγχους. Λόγου χάριν, δεν αντέδρασε γρήγορα στο ζήτημα της μετεγκατάστασης πολυεθνικών επιχειρήσεων για φορολογικούς λόγους.

Οι συνεισφορές των χωρών της ΕΕ βάσει του ΑΕΕ τους συνιστούν τη μεγαλύτερη πηγή χρηματοδότησης του ενωσιακού προϋπολογισμού. Το 2021, ανήλθαν σε 116 δισεκατομμύρια ευρώ, ή στα δύο τρίτα περίπου του προϋπολογισμού. Η Eurostat ελέγχει την ποιότητα των στοιχείων των χωρών της ΕΕ για το ΑΕΕ σε πολυετείς κύκλους, και μπορεί να τους ζητεί να προσαρμόσουν, προς τα πάνω ή προς τα κάτω, τις αρχικές εκτιμήσεις τους, οι οποίες αποτελούν τη βάση για τον υπολογισμό των συνεισφορών τους από την Επιτροπή. Οι ελεγκτές εξέτασαν τη διαχείριση των εν λόγω επαληθεύσεων από τη Eurostat κατά τον τελευταίο κύκλο, αυτόν της περιόδου 2016-2019.

«Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι βασιζόμενες στο ΑΕΕ συνεισφορές των κρατών μελών στον προϋπολογισμό της ΕΕ είναι δίκαιες και προβλέψιμες» δήλωσε ο Marek Oriola, Μέλος του ΕΕΣ και επικεφαλής του ελέγχου. «Προκειμένου να εξασφαλίσει την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των επαληθεύσεών της, η Eurostat πρέπει να δίνει προτεραιότητα στον έλεγχο των οριζόντιων ζητημάτων, καθώς και των χωρών που παρουσιάζουν τον υψηλότερο κίνδυνο.»

Η προβλεψιμότητα των συνεισφορών που βασίζονται στο ΑΕΕ εξαρτάται από την έγκαιρη ολοκλήρωση του κύκλου επαλήθευσης, διάρκειας κατά κανόνα τεσσάρων ή πέντε ετών, και από την ταχύτητα με την οποία η Eurostat ενημερώνει τις χώρες για τα αποτελέσματα στα οποία καταλήγει. Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι η Eurostat είχε ολοκληρώσει τους ελέγχους βάσει

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

προγραμματισμού και είχε ενημερώσει εγκαίρως τις χώρες σχετικά με τις προσαρμογές. Ωστόσο, πολλά ζητήματα (20 % περισσότερα από ό,τι μετά την ολοκλήρωση του προηγούμενου κύκλου) παρέμειναν ανοικτά με τη μορφή «επιφυλάξεων». Αυτό σημαίνει ότι οι χώρες τις οποίες αφορούν οι επιφυλάξεις ενδέχεται στο μέλλον να κληθούν να καταβάλουν πρόσθετα ποσά.

Η χρήση για πρώτη φορά εκτιμήσεων κινδύνου και κατώτατων ορίων βοήθησε την Eurostat να εντοπίσει και να μετριάσει τους κινδύνους, καθώς κατέστησε δυνατό τον προσδιορισμό των ζητημάτων εκείνων που είναι σημαντικότερο να αποτελέσουν αντικείμενο μεταπαρακολούθησης. Ωστόσο, η υπηρεσία δεν αξιοποίησε πλήρως τα αποτελέσματα αυτής της προσέγγισης, ώστε να προτεραιοποιήσει τις επαληθεύσεις για οριζόντια ζητήματα και για χώρες υψηλού κινδύνου. Κατέταξε τις χώρες σε τρεις κατηγορίες κινδύνου (υψηλού, μεσαίου και χαμηλού). Ωστόσο, μόνο για τρεις από τις επτά χώρες υψηλού κινδύνου διενήργησε τους ελέγχους της στην αρχή του κύκλου, και προτού ελέγξει τις χώρες χαμηλότερου κινδύνου. Μάλιστα, το ένα τέταρτο περίπου των επιφυλάξεων για συγκεκριμένες συναλλαγές στο τέλος του κύκλου επαλήθευσης αφορούσε τις τέσσερις χώρες υψηλού κινδύνου, στις οποίες δεν είχε δοθεί η δέουσα προτεραιότητα. Επιπλέον, οι επαληθεύσεις της κάλυψαν υπερβολικά πολλά ζητήματα με μικρή επίπτωση στο ΑΕΕ. Επίσης, η Eurostat δεν καθορίζει το επίπεδο προτεραιότητας των ζητημάτων που επισημαίνει, γεγονός που αυξάνει τον κίνδυνο οι χώρες να ασχοληθούν πρώτα με ζητήματα μικρότερης σημασίας. Σύμφωνα με τους ελεγκτές, η Eurostat πρέπει να εστιάσει τις εργασίες της περισσότερο στα ζητήματα υψηλού κινδύνου, με τη μεγαλύτερη δυνητική επίπτωση στο ΑΕΕ. Θεωρούν ότι, κατά τον τρόπο αυτό, θα μπορούσε να μειωθεί ο αριθμός των επιφυλάξεων και να αυξηθεί ο βαθμός προβλεψιμότητας των συνεισφορών των χωρών της ΕΕ στον προϋπολογισμό της.

Η Eurostat δεν αντέδρασε γρήγορα στο υψηλό κινδύνου ζήτημα της μετεγκατάστασης δραστηριοτήτων ή περιουσιακών στοιχείων πολυεθνικών επιχειρήσεων, προκειμένου αυτές να εκμεταλλευθούν ευνοϊκά φορολογικά καθεστώτα. Και αυτό, παρά το γεγονός ότι τα εν λόγω λογιστικά ζητήματα ήταν γνωστά αρκετά χρόνια πριν από την έναρξη του κύκλου επαλήθευσης. Μάλιστα, αποφάσισε να διατυπώσει επιφύλαξη για το ζήτημα αυτό μόνο για την περίοδο από το 2018 και έπειτα, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί αβεβαιότητα για την επίπτωση των προηγούμενων ετών. Οι πληρωμές ορισμένων χωρών βάσει του ΑΕΕ ενδέχεται να ήταν εσφαλμένες, δεδομένου ότι οι λογαριασμοί τους πριν από το 2018 μπορεί να μην είχαν υπολογιστεί με ακρίβεια. Άλλες, όπως η Ιρλανδία, ανέφεραν αξιόπιστα στοιχεία.

Γενικές πληροφορίες

Όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ καταβάλλουν στον προϋπολογισμό της συνεισφορά, η οποία υπολογίζεται ως ποσοστό του ΑΕΕ τους. Αυτός ο «συντελεστής καταβολής» είναι ο ίδιος για όλες τις χώρες, αλλά μπορεί να διαφοροποιείται από έτος σε έτος (για παράδειγμα, το 2021 ήταν 0,84 %). Σε απόλυτες τιμές, το 2021 η Γερμανία κατέβαλε τη μεγαλύτερη συνεισφορά βάσει του ΑΕΕ (29,6 δισεκατομμύρια ευρώ), ακολουθούμενη από τη Γαλλία (20,3 δισεκατομμύρια ευρώ) και την Ιταλία (14,5 δισεκατομμύρια ευρώ). Στο παρελθόν, χώρες της ΕΕ αντιμετώπισαν δυσκολίες όταν κλήθηκαν ξαφνικά να καταβάλουν μεγάλα πρόσθετα ποσά. Το 2014, οι αναθεωρήσεις των στοιχείων για το ΑΕΕ είχαν ως αποτέλεσμα πρωτοφανείς προσαρμογές, ύψους σχεδόν 10 δισεκατομμυρίων ευρώ, με την επίπτωση να είναι μεγαλύτερη για ορισμένες χώρες από ό,τι για άλλες: λόγου χάριν, το Ηνωμένο Βασίλειο κλήθηκε να καταβάλει επιπλέον 2,1 δισεκατομμύρια ευρώ, δηλαδή 21 % περισσότερο από την εθνική συνεισφορά που προβλεπόταν αρχικά για το εν λόγω έτος. Τον Ιούλιο του 2016, η Ιρλανδία ανέφερε αύξηση 24 % (ποσοστό που αντιστοιχεί σε 39 δισεκατομμύρια ευρώ) στα στοιχεία του ΑΕΕ για το 2015 σε σύγκριση με το 2014, λόγω της μετεγκατάστασης των περιουσιακών στοιχείων μικρού αριθμού

μεγάλων πολυεθνικών επιχειρήσεων. Το 2017, τρία κράτη μέλη ανέφεραν στην Eurostat ότι, από το 2010, είχαν παρατηρήσει συγκεκριμένες περιπτώσεις μετεγκατάστασης σημαντικών περιουσιακών στοιχείων επιχειρήσεων προς ή από την επικράτειά τους.

Η ειδική έκθεση 25/2022, με τίτλο «Επαλήθευση του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος για τη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού της ΕΕ: Οι κίνδυνοι που σχετίζονται με την κατάρτιση των στοιχείων καλύφθηκαν εν γένει ικανοποιητικά, αλλά υπάρχει περιθώριο για καλύτερη ιεράρχηση των ενεργειών», είναι διαθέσιμη στον [ιστότοπο του ΕΕΣ](#). Το συμπέρασμα της προηγούμενης έκθεσης του ΕΕΣ για το θέμα αυτό, η οποία δημοσιεύθηκε το 2013, ήταν ότι ο κύκλος επαλήθευσης 2007-2012 ήταν εν μέρει μόνον αποτελεσματικός.

Επικοινωνία με τον Τύπο

Γραφείο Τύπου του ΕΕΣ: press@eca.europa.eu

- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu -κιν.: (+352) 691 551 502